

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 28059/2023
23.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ... – ..., против тужене малолетне ББ из ... – ..., чија је законска заступница мајка ВВ из ... – ..., са боравиштем у ..., општина ..., чији је пуномоћник Филип Лазић адвокат ..., ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 157/23 од 23.03.2023. године, у седници већа одржаној 23.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 157/23 од 23.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П2 1172/20 од 10.11.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезан тужилац да на име свог доприноса за издржавање тужене малолетне, ББ плаћа по 6.000,00 динара месечно, сваког 01. до 05. у месецу за текући месец почев од 08.10.2018. године као дана подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски услови или док се ова одлука не измени, уплатом на текући рачун законског заступника мајке детета ВВ, док је у преосталом делу тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе да на име свог доприноса за издржавање тужене плаћа 4.000,00 динара почев од 08.10.2018. године као дана подношења тужбе па убудуће, одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, констатовано је да се том одлуком мења пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 807/17 од 25.03.2018. године у ставу другом изреке, а ставом трећим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 157/23 од 23.03.2023. године одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Другог основног суда у Београду П2 1172/20 од 10.11.2022. године у усвајућем делу става првог, као и у ставу другом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Позивање тужене у ревизији да је нејасно и неразумљиво због чега је другостепени суд донео побијану одлуку, имајући у виду да исти није јасно образложио и поткрепио релеватним доказима, указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП због које се, сагласно одредби члана 407. ЗПП, ревизија не може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Првог основног суда у Београду П2 9199/10 од 07.02.2011. године тужена мал. ББ поверена је мајци на самостално вршење родитељског права, уз обавезу тужиоца да на име свог доприноса за издржавање тужене плаћа по 30.000,00 динара месечно почев од 07.02.2011. године па убудуће. Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 807/17 од 15.03.2018. године преиначена је пресуда Вишег суда у Београду П2 145/15 од 13.06.2017. године, тако што је измењен износ издржавања одређен пресудом Првог основног суда у Београду П2 9199/10 од 07.02.2011. године и тужилац обавезан да на име свог доприноса за издржавање тужене плаћа месечно по 15.000,00 динара, сваког 01. до 05. у месецу за текући месец почев од дана доношења првостепене пресуде, 13.07.2017. године, па убудуће док за то постоје законски услови или док та одлука не буде замењена другом. Тужилац је у време доношења предходне пресуде био пријављен на евиденцији незапослених лица и била му је индукована операција оба кука. Након доношења пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 807/17 од 15.03.2018. године, решењем Републичког фонда ПИО од 24.07.2018. године тужиоцу је, као последица болести, утврђен потпуни губитак радне способности почев од 15.05.2018. године. У међувремену му је уграђен вештачки леви кук и чека уградњу вештачког десног кука. По основу остварене инвалидске пензије тужилац од фебруара 2022. године прима 16.884,94 динара, с тим да се половина пензије обуставља по основу принудне наплате доспелих, а неисплаћених износа за издржавање тужене. Тужилац и даље живи у стану свог сада пок. пријатеља са седам укућана, и не плаћа закупнину. На име трошкова исхране издваја 2.000,00 динара месечно, с тим што се храни и у црквеној кухињи. Није власник непокретности, с обзиром да је 15.03.2016. године закључио уговор о поклону са својом мајком којој је поклонио непокретности које је стекао наслеђем иза пок. оца. Возило чији је био власник регистровано је на његову мајку почев од 03.04.2014. године. Тужилац нема финансијску помоћ других лица, као ни обавезу издржавања осим у односу на тужену. Тужена живи у ... са мајком ВВ, њеним садашњим супругом и братом старим ... године, кога је мајка родила у садашњем браку. Мајка тужене је у сталном радном односу и оставарује зараду од 800 евра, није власник непокретности, нити моторног возила, а поред издржавања тужене има обавезу издржавања мал. сина. Садашњи супруг мајке остварује зараду 5.000-6.000 евра. Трошкови становања износе око 1.400 евра месечно, трошкови исхране за четворочлано домаћинство 400 евра месечно. Тужена је и у време доношења претходне пресуде живела у ..., с тим што је тада имала ... година, а сада има .. година и похађа ... разред основне школе. Њене месечне потребе износе око 1.000 евра, и то на име трошкова исхране, уџбеника, школског прибора, одеће и обуће, хигијене, прославе

рођендана, трошкове боравка, летовања, зимовања, тренинга цудоа, мобилног телефона, џепарца и учења страног језика.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су закључили да су се околности на којима је заснована претходна судска одлука промениле, па су обавезали туженог да на име свог доприноса за издржавање тужене мал. ББ плаћа месечно износ од по 6.000,00 динара.

Према члану 154. став 1. истог закона, малолетно дете има право на издржавање од родитеља, а чланом 160. став 1.-3. истог Закона прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2). Могућности даваоца издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, личних потреба, обавезе да издржава друга лица те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3).

Одредбом члана 164. Породичног закона, прописано је да се висина издржавања може се смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Правилно су нижестепени судови оценили да су се околности од доношења претходне одлуке промениле у мери која оправдава да се на захтев тужиоца– дужника издржавања, измени износ издржавања одређен претходном пресудом. У конкретном случају, имовинске прилике тужиоца су се промениле утолико што сада прима инвалидску пензију и због болести је потпуно радно неспособан. Због промењених околности на страни тужиоца, његове могућности за издржавање тужене су умањење, као и могућности да стиче зараду, тако да 6.000,00 динара представља износ којим тужилац може да доприноси издржавању тужене. Преостали део до 1.000 евра, колико износе потребе тужене, доприносиће мајка делимично новчаним давањима, а делимично свакодневним старањем и бригом о туженој. По налажењу овог суда, свако веће давање тужиоца би угрозило његову егзистенцију, а тиме посредно и извор прихода за тужену.

Чињеница на коју се тужена позива у ревизији да је тужилац имовину наслеђену од оца поклонио мајци, не води одбијању тужбеног захтева. Тужилац није у могућности да стиче зараду и да остварује додатна новчана средства ради подмирења потреба тужене, малолетне ћерке због потпуне неспособности за рад. Остварује приходе само од инвалидске пензије, живи у стану за који не плаћа закупнину и повремено се храни у црквеној кухињи. Судови су водили рачуна и о минималној суми издржавања, прописаној од стране надлежног министарства за породичну заштиту, као накнаду за храненике и лица на породичном смештају која је у време доношења побијане одлуке износила 39.688,00 динара. Међутим, имајући у виду животни стандард државе у којој малолетна тужена живи и похађа школу, правилан је закључак нижестепених судова да висина доприноса јесте испод законом прописаног минимума, али да у конкретном случају представља адекватан износ, супротно наводима у ревизији.

Са изнетих разлога, сагласно одредби члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић